

خداوند در قرآن کریم در سوره آل عمران در آیات 169 تا 171 می فرماید :

و لا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون، فرحين بما آتاهم من فضله و يستبشرون بالذين...

در این آیات خداوند بعد از اینکه می فرماید شهیدان را مرده می‌دارید اشاره می کند به اینکه شهیدان زنده اند و نزد پروردگارشان روزی می خورند (عند ربهم يرزقون) که در این قسمت از آیه به ارتباط شهیدان اشاره شده است. لذا اگر نوعی حیات مجازی برای شهیدان فرض نمائیم با ارتباط منافات دارد پس باید حیات را حقیقی در نظر گرفت. زیرا ارتباط از ویژگی های موجود زنده و حقیقی است و چون خداوند درباره شهیدان گفته است که نزد پروردگارشان، ارتباط می کنند لذا شهید نمی تواند زنده حقیقی نباشد.

در این آیات، سپس خداوند می فرماید : شهدا به خاطر آنچه که خداوند از فضل خود به آنها ارزانی نموده است خوشحال و شادمانند ، و در تفسیر مجمع البیان آمده است که این خوشحالی به خاطر نعمت های بهشتی است که خداوند نصیبشان نموده است .

و برخی نیز گفته اند این خوشحالی بخاطر رسیدن آنها به مقام حقیقی ولایت و عبودیت است.

در ادامه آیات آمده است که : شهدا به آن مومنانی که هنوز به آنها نپیوسته اند و بعد در پی آنها به راه آخرت خواهند شتافت مژده و بشارت می دهند که از مردن نترسید و از خوف از دست دادن متاع دنیا غم مخورید . و آنها را به فضل و نعمت خدا بشارت می دهند و این که خداوند اجر اهل ایمان را ضایع نمی کند.

بنابراین شهدا به واسطه نعمت های خدادادی مسرور و خوشحالند و می خواهند این خوشحالی را با دیگران که به آنها ملحق می شوند تکمیل نمایند و مایلند که به آنها بشارت داده شود که ترس و اندوهی به خود راه ندهند .

در همین رابطه حدیثی از پیامبر (ص) نقل گردیده است که بی مناسبت نیست آن را ذکر نمایم و آن این که :

از پیامبر اکرم (ص) نقل شده است که شهید دارای سه خصلت است :

عند اول قطرة من دمه يكفر عنه كل خط و پیری مقعده فی الجنة، و یزوج من المحور المعین، و یومن من المفزع الماکبر و من عذاب المقبر، و یحلی حلی المایمان

یعنی با ریختن اولین قطره خون شهید همه خطاها و گناهانش بخشیده و نادیده گرفته می شود و دیگر این که جایگاه خود را در بهشت می بیند و از همسران بهشتی اختیاری می کند و هم چنین از فزع اکبر (گریه و زاری) و عذاب قبر در امان است و از لباس های بهشتی بر او می پوشانند.

این حدیث و امثال آن دال بر جاودانگی و جایگاه رفیع و حیات حقیقی شهیدان دارد.

در حدیث دیگری از پیامبر (ص) نقل شده است که رسول اکرم (ص) در روز احد بالامای سر ((مصعب بن عمیر)) ایستاد و برای او دعا کرد و سپس گفت :

انّ رسول الله یشهد انّ هؤلاء شهداء عند الله یوم القیام فاتوهم زوروهم و سلمو علیهم فواللّٰهی نفسی بیده ، لا یسلم علیهم احد الی یوم القیامه ، اللّٰه ردّوا علیه ، یرزقون من ثار الجن و یتح .

(کشف الماسرار، ج 1، ص 417)

یعنی رسول خدا گواهی می دهد که شهدا شاهدان من نزد خدا در روز قیامت هستند. بیایید و ایشان را زیارت کنید، بر ایشان سلام کنید، که سوگند به آن که جانم در دست اوست، هیچ کس نباشد که بر آنها سلام کند الا اینکه جوابش را می دهند. و آنها از میوه های بهشتی و هدایای آن روزی داده می شوند.

این حدیث نیز دلالت بر زنده بودن شهدا دارد و نیز دلالت بر لزوم زیارت آنان دارد.

در آیه دیگری از قرآن کریم نیز به روزی شهدا اشاره شده است آن جا که می فرماید :

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لِرِزْقِنَّاهُمْ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ الْمُرَاقِبِينَ
لِيَدْخُلَنَّهُمْ مَدْخَلًا رِضْوَانًا.

(58 و 59 سوره حج)

یعنی آنان که در راه رضای خدا، از وطن هجرت نمودند و در راه دین خدا کشته شدند و یا مرگشان فرا رسید، البته خداوند، رزق و روزی نیکویی در بهشت ابد نصیبشان می گرداند که همانا خداوند بهترین روزی دهندگان است. خداوند به آنان در بهشت منزلی عنایت کند که بسیار به آن راضی و خوشنود باشند.

در این آیه پس از این که از رزق و روزی شهدا با نام رزق حسن و نیکو یاد می کند جایگاه آنان را در بهشت معرفی و آنها را مقام رضوان و رفیع می داند. حقیقت رزق شهدا در جهان دیگر بر ما پوشیده است لیکن می دانیم که رزق آنها از جانب خداست.